

JEAN-LOUIS CALANDRINI (GENÈVE)
AAN CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG | OOST-EEKLOO)
15 JULI 1645
4025

Antwoord op Huygens' brief van 30 augustus 1644 (3723) and vervolg op Calandrini's brief van 15 maart 1645 (Worp 4, nr. 3914, p. 134).

Samenvatting: Calandrini meldt Huygens dat Mersenne hem heeft opgezocht op de terugweg van Rome naar Parijs. Hij vindt Mersennes muzikale theoretische inzichten interessant, maar zijn stem niet goed genoeg voor de muziekpraktijk.

Door Huygens ontvangen te Oost-Eeklo op 25 augustus 1645.

Primaire bron: Leiden, Univ. Bibl., Cod. Hug. 37: brief(dubbelvel , 23x34cm, a | d; autograaf).

Vroegere uitgaven: Worp 4, nr. 4025, pp. 175-176: onvolledig <Je vous suis ... pas bonne voix.>, rest samengevat.

— Waard 13, nr. 1377, pp. 455-456: volledig.

Namen: Frederik Hendrik; Innocentius X; Marin Mersenne.

Plaatsen: Grenoble; Italië; Lyon; Orange; Parijs; Rome; Sas-van-Gent.

Titel: *Momenta desultoria*.

Glossarium: musique (muziek).

Transcriptie

A Monsieur

Monsieur Huygens, Chevalier, Seigneur de Zuylichem, Conseiller et Secrétaire des Commandemens de Son Altesse Monseigneur le Prince d'Oranges, etcetera,

à La Haye.

---

¹Monsieur,

Celle qu'il vous a pleu me faire la faveur de m'escire, du Camp devant le Sas, du 30 d'Aoust passé, pour me recommander le Père Mersenne, m'a esté rendue par lui, le 8 de ce mois, et comme je lui voulois, ensuivant vostre advis, aussi dissuader le voyage de Rome par crainte (du *mutsaert*, comme le nommés), il me dit, qu'il en estoit de retour, sain et sauf, Dieu merci, et qu'il n'a pas veu le Pape, y ayant sejourné quatre mois, et parti sur la fin du Caresme et voyagé depuis par l'Italie, et venu ici de Grenoble, et s'en retourne par Lion à Paris. Il m'a prié et enchargé de vous donner de ses nouvelles avec ses humbles bayse-mains. Il a esté bien veu et receu ici, quoyque moine, mais surpassant l'ordinaire de ceste robbe par ses belles et bonnes qualités, à quoy vostre très-digne tesmoignage y a beaucoup coopéré, ayant aussi esté connu par aucuns d'ici, à Oranges et à Paris, et ne s'est arresté ici, avec nos gens de lettres, qu'un jour, à cause de la haste de son voyage.

Je vous suis très-obligé de m'avoir donné entrée à la connoissance d'un tel homme, si bien qualifié. Et pour la musique il monstre avoir des profondes speculations, jusques à des paradoxes en la théorie, mais pour la pratique, il n'y a pas bonne voix. Je lui ay offert mon service en tout ce que je puis, comme le rendray tousjours très-volontiers à tous qu'il vous plaira me faire l'honneur de m'adresser et le reputeray à singulière faveur.

Par une mienne de Mars dernier je vous ay remercié du rare présent et gage de vostre amitié, de vos excellentes poésies, comme je vous en remercie derechef. Je n'ose vous entretenir davantage, croyant que ceste vous pourra trouver aussi en quelque camp, bien affairé. Je prie Dieu donner heureuse issue aux glorieux desseins et armes de Son Altesse. Je vous bayse très-humblement les mains, et à Messieurs vos fils, et je vous

---

1. Ontvangstnotitie Huygens: 'R Eeckeloo, 25 Augusti '45.'

asseure, que je ne desire autre que de pouvoir aussi bien par effect que de paroles, vous tesmoigner, que je suis et seray tousjours,

Monsieur,

vostre très-humble et très-obligé serviteur
J.L. Calandrini.

Genève, 15 Juillet 1645.

Vertaling

Aan de heer [Constantijn] Huygens, ridder, heer van Zuilichem, raad en secretaris van de domeinen van Zijne Hoogheid de prins van Oranje, enz.,

te Den Haag.

Mijnheer,

De ²brief die u mij heeft geschreven vanuit het legerkamp voor Sas-[van-Gent], op 30 augustus jongstleden, om mij pater [Marin] Mersenne aan te bevelen, is mij op de 8ste van deze maand door hem overhandigd. En toen ik hem, uw advies volgende, ook wilde ontraden naar Rome te gaan, uit angst voor de brandstapel (*de mutsaart*, zoals u die noemt), zei hij mij, dat hij op de terugreis was, veilig en wel, Godzijdank, en dat hij de paus [Innocentius X] niet gezien had, terwijl hij er vier maanden had doorgebracht, en op het eind van de vastentijd was vertrokken en verder door Italië was gereisd en van Grenoble hierheen was gekomen en via Lyon naar Parijs zou terugkeren. Hij heeft me gevraagd u dit nieuws over te brengen met zijn nederige groeten. Hij is hier graag gezien en ontvangen, hoewel hij een monnik is, maar één die de gemiddelde in zijn soort overtreft door zijn goede eigenschappen, waaraan uw waardige getuigenis veel heeft bijgedragen; hij was ook bekend bij anderen alhier, die hem te Orange en te Parijs hadden ontmoet; en hij is niet langer dan één dag bij onze geletterde heren gebleven, vanwege de haast van zijn reis.

Ik ben u zeer erkentelijk dat u mij in contact heeft gebracht met zo'n begenadigde man. Wat betreft de muziek toont hij diepe inzichten, die bijna tot paradoxen leiden in de theorie, maar voor de praktijk heeft hij geen welluidende stem. Ik heb hem mijn diensten aangeboden zoveel ik kon, zoals ik altijd van harte zal doen jegens iedereen die u bij mij langs stuurt en ik voor een bijzondere gunst zal houden.

In een ³brief van mij van [15] maart van dit jaar heb ik u bedankt voor het bijzondere ⁴geschenk en blijk van uw vriendschap, namelijk uw uitstekende gedichten, waarvoor ik u wederom bedank. Ik durf er niet met u nog verder over te spreken, omdat ik denk dat dit u wel in een of ander legerkamp zal bereiken, terwijl u het druk hebt. Moge God een gelukkige afloop geven aan de roemvolle plannen en de legers van Zijne Hoogheid [prins Frederik Hendrik]. Ik kus u nederig de hand, en die van uw zoons, en ik verzeker u dat ik niets anders wens dan u met woorden zowel als daden te laten zien dat ik ben en altijd zal zijn,

---

2. Huygens aan Calandrini, 30 augustus 1644 (3723).

3. Calandrini aan Huygens, 15 maart 1645 (Worp 4, nr. 3914, p. 134.)

4. *Momenta desultoria*.

mijnheer,

uw nederige en gehoorzame dienaar
Jean-Louis Calandrini.

Genève, 15 juli 1645.
